

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирининг
2025 йил "23" июндаги
180-сонли буйруғига
илова

**ҚОН АЙЛАНИШ ТЎХТАШИ, ЎПКА-ЮРАК ВА МИЯ РЕАНИМАЦИЯСИ
НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ**

«КЕЛИШИЛГАН»

Тошкент Тиббиёт Академияси

ректори

Ш.А. Боймурадов

_____ 2025 йил

**ҚОН АЙЛАНИШ ТЎХТАШИ, ЎПКА-ЮРАК ВА МИЯ РЕАНИМАЦИЯСИ
НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ**

**ҚОН АЙЛАНИШ ТЎХТАШИ, ЎПКА-ЮРАК ВА МИЯ РЕАНИМАЦИЯСИ НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТАШХИСЛАШ ВА ДАВОЛАШ
МИЛЛИЙ КЛИНИК ПРОТОКОЛИ**

НОЗОЛОГИЯСИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТИ

**МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТ НОЗОЛОГИЯСИНИНГ НОМИ (КОДИ), ТАШХИСЛАШ ВА ДАВОЛАШГА ЖАЛБ
ЭТИЛАДИГАН МУТАХАССИСЛАР НОМИ**

КХТ-10 бўйича кодланиши:	Нозологик номланиши:	Нозология бўйича амбулатория шароитида ташхислаш учун жалб этиладиган мутахассислар		Нозология бўйича стационар шароитда ташхислаш ва даволаш учун жалб этиладиган мутахассислар	
		Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар	Асосий назорат қилувчи мутахассис	Қўшимча жалб этиладиган мутахассислар
I46.1 / VA83.Z	Тўсатдан кардиал ўлим	ОШ ва барча мутахасисликдаги шифокорлар		Анестезиолог-реаниматолог	Кардиолог Пулмонолог

***стандартни тўлдириш жараёнида нозология, унинг катталар, хомилдорлар, болалар ва қарияларда кечуви ҳамда нозология бўйича касалликни даври хусусиятидан келиб чиқиш талаб этилади. Шунингдек, нозология га тўғри келмайдиган жадвалларни тўлдириш тавсия қилинмайди. (Мисол учун, жаррохлик амалиёти нозологиясида ўтказилмаса (ЖАРРОҲЛИК АМАЛИЁТИ) жадвали тўлдирилмайди ёки нозологияда паллиатив даво кўзда тутилмаса – (ПАЛЛИАТИВ ДАВО) жадвали тўлдирилмайди.**

**ҚОН АЙЛАНИШ ТЎХТАШИ, ЎПКА-ЮРАК ВА МИЯ РЕАНИМАЦИЯСИ НОЗОЛОГИЯ БЎЙИЧА ТАШХИСЛАШ, ДАВОЛАШ,
РЕАБИЛИТАЦИЯ ВА ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ ТАДБИРЛАРИ**

Диагностик тадбирлар	Тиббий хизматлар номи	Тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Хизмат кўрсатиш ёки текширувни ўтказиш минимал сони	Даволаш муддати
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам*				
		ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Асосий мутахассис (шифокор) маслаҳати	Шикоят ва анамнез (агарда каслани яқин қариндоши бўлса касаллик ва ҳаёт анамнезини йиғиш)	+	+	+	+	+	3-4	
	Объектив кўрик (шу жумладан ГКШ бўйича неврологик статусни баҳолаш)	+	+	+	+	+	3-4	Хар куни касалхонадан чиқарилгунгача
	Физикал ва клиник текширув (АҚБ, Пулс, Сатуратсия, НС)	+	+	+	+	+	3-4	Хар куни касалхонадан чиқарилгунгача
	Анестезиолог-реаниматолог кўриги ва давоси			+	+	+	3-4	Хар куни касалхонадан чиқарилгунгача
	Ўрта ва кичик тиббиёт ходими томонидан муолажалар ва парвариш парвариш			+	+	+	Сутка давомида узлуксиз назорат	Хар куни касалхонадан чиқарилгунгача
	Ҳаётий кўрсаткичлар назорати (АҚБ, Пулс, Сатуратсия, НС, т°, МВБ, Диурез, Сув баланси ва Неврологик ҳолат)			+	+	+	Сутка давомида узлуксиз назорат	Хар куни касалхонадан чиқарилгунгача

	Кислород терапия (намланган кислородни бурун канюласи ёки юз ниқоби орқали юбориш)	+	+	+	+	+	Доимий (беморнинг аҳволига қараб)	Заруратга кўра
	Ҳаво ўтказгични ўрнатиш (орофарингеал ёки назофаренгеал)	+	+	+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Трахея интубатсияси ва ЎСВ	+		+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Периферик веноз катетерни ўрнатиш	+		+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Назогастрал зондни ўрнатиш			+	+	+	1-2	Заруратга кўра
	Юрак дефибрилляцияси			+	+	+	Кўрсатмага кўра	Заруратга кўра
	Марказий веноз катетерни ўрнатиш			+	+	+	1	Заруратга кўра
	Юрак ёпик массажи			+	+	+	Қон айланиш тўхтаганда	Хар куни касалхонадан чиқарилгунгача

Изоҳ: Мурожаат қилганда ҳавф омилени аниқлаш; **тез ва шошилишч стационарда** даволаш тавсияси берилди; шифаохонадан чиқишда амбулатор назорат учун тавсиялар берилди.

Мутахассис (шифокор) маслаҳати (қўшимча)	1. Шикоят ва анамнез (касаллик ва ҳаёт анамнезини йиғиш)			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	2. Объектив кўрик			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	3. Физикал ва клиник текширув			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра

Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ) беморда қўшимча бошқа ёки ёндош касалликлари аниқланган ҳолатда, кўрсатмага мувофиқ **Миллий клиник** **протоколларда келтирилган** бошқа тегишли тор доирадаги мутахассисларнинг кўриги ўтказилиши талаб этилади; касалликни асоратланган ҳолатида

муружаат бўлса ва/ёки аниқланса, шунингдек жарроҳлик амалиётига кўрсатма бўлган ҳолатларда **шошилишч торакал жаррох консултацияси** ўтказилади, бемор ҳолатига қараб бошқа ихтисослашган шифохонага стационар давога ва/ёки жарроҳлик амалиётини ўтказиш учун йўналтирилади.

Асосий лаборатор текширувлар	Асосий: Қоннинг умумий (кенгайтирилган) таҳлили			+	+	+	1-2	Заруратга кўра
	Қонда канд миқдори	+	+	+	+	+	Ҳолат стабилласхмагунсха хар соатда	Заруратга кўра
	Сийдикнинг умумий таҳлили			+	+	+	1-2	Заруратга кўра
	Қонда газ ва КИМ кўрсаткичи			+	+	+	2-3	Заруратга кўра
	Қонда электролитлар миқдори			+	+	+	1	Заруратга кўра
	Сийдикда кетон таначаларини аниқлаш			+	+	+	1	Заруратга кўра
	Плазмадаги амиак миқдори			+	+	+	1	Заруратга кўра
	Коагулограмма (ПТИ, МНО, АЧТВ, фибриноген)			+	+	+	1	Заруратга кўра
	Қон биохимик таҳлили (мочевина, креатинин, қолдик азот, билирубин: боғланган ва боғланмаган, АЛТ, АСТ, умумий оксил, албумин)			+	+	+	1	Заруратга кўра
Қўшимча лаборатор текширувлар	Проколцитонин ва СРО (агар сепсисга шубҳа бўлса)			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Д-димер (агар тромбоз ва ДВС га шубҳа бўлса)			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра

	α-амилаза			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Инфекцияга шубҳа қилганда (танада ҳарорат кўтарилишида): қон ва сийдик экмаси стериллиги ва антибиотикларга сезгирлиги			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Сийдикнинг Зимнитский ва Реберг бўйича синамаси			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Креатинин фосфокиназа МБ			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра

Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ). Уткир нафас етишмовчилигида амбулатор шароитда шифокор томонидан лаборатор текширувлар ўтказилмайди. Лаборатор текширувлар стационар шароитда амалга оширилади. Беморни консултация қилишда ёндош касалликлари аниқланганса, тиббиёт муассасалари даражасидан келиб чиқиб мавжуд лаборатор текширувлари ўтказилади.

Асосий инструментал текширувлар	ЭКГ			+	+	+	1-2	Заруратга кўра
--	-----	--	--	---	---	---	-----	----------------

Изоҳ:

Қўшимча инструментал текширувлар	Қорин бўшлиғи аъзолари УТТ			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Бош мия МСКТ			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Кўкрак қафаси рентгенографияси			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	ЭЭГ			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра
	Офталмоскопия			+	+	+	Заруратга кўра	Заруратга кўра

(МЕДИКАМЕНТОЗ ДАВО)

Даволаш тадбирлари (асосий медикаментоз даво)		Шошилинч ва тез тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкаси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкаси ва қўлланилиши	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Адреналин	0,1%, 0,18% - 1,0 ml ЭМД/асистолияда вена ичига ҳар 3-5 дақиқада 1 мг; ҚФ/ПҚТ да электр дефибрилатсияли разряди самарасиз бўлсагина 1 мг дозада 3 маротаба қўлланилади.	+	+	+	+	+	Ушбу доза томир ичига ҳар 3-5 дақиқада (яъни ҳар иккинчи дефибрилатсиядан олдин) ҚФ/ПҚТ давом этгунча киритилади.	Индивидуал
Атропин сульфат	0,1% - 1,0	+	+	+	+	+	Индивидуал	Индивидуал
Амиодорон	300 мг бошланғич доза (20 мл 5% глюкоза эритмасида ёки бошқа эритувчида суюлтирилади) в/и га ва такрорий доза 150 мг.	+	+	+	+	+	Индивидуал	Индивидуал

Лидокаин 2% - 10%	бошланғич доза 100 мг (1-1,5 мг / кг) в/и га, агар керак бўлса, 50 мг қўшимча болус	+	+	+	+	+	биринчи соат давомида умумий доз 3 мг/кг дан ошмаслиги керак	Индивидуал
АТФ	1% - 1 мл	+	+	+	+	+	Индивидуал	Индивидуал
Допамин	4% - 5,0 мл	+	+	+	+	+	Индивидуал	Индивидуал
Норадреналин	0,1% - 2, 4 ёки 8 мл.	+	+	+	+	+	Индивидуал	Индивидуал
Добутамин	250 мг	+	+	+	+	+	Индивидуал	Индивидуал

Изоҳ:

Даволаш тадбирлари (қўшимча медикаментоз даво)		Шошилинич ва тез тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича					Ўртача суткалик дозировкиси	Бир курслик дозировка
		Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам				
		ОШП/ОП	КТМП	Туман (шахар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Дори-воситанинг (халқаро патентланмаган) номи	Дори-воситанинг дозировкиси ва қўлланилиши							
Небулайзер қурилмаси				+	+	+	Индивидуал танланади	Индивидуал танланади
Антибиотиклар	Танланган антибиотикга қараб йўриқномага асосан			+	+	+	Индивидуал танланади	Индивидуал танланади

Изоҳ: (кўрсатмага мувофиқ) Периферик нерв системаси касалликларида гипербарик оксигенация

(ДАВОЛОВЧИ ОВҚАТЛАНИШ/ПАРҲЕЗ)

Овқатланиш тартиби	Режали тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси ва тури бўйича				
	Амбулатор ёрдам		Стационар ёрдам		
	ОШП/ОП	КТМП	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари
Пархез столи ва унинг давомийлиги					
1.Пархез столи №1			+	+	+
Изох:	Ютиниш бузилганда беморлар зонд орқали ёки парентерал озиқлантирилади. Беморнинг ахволи қониқарли бўлганда пархез столи №15				

(ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ)

НАЗОРАТГА ОЛИНГАН БЕМОР ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯСИ	Тиббий хизматлар номи	ОШП/ОП	КТМП	Тадбирлар минимал сони	Диспансер назорати муддати
Мутахассис (шифокор) маслаҳати	1. клиник ва физикал текширувлар	+	+	1-2 марта	6 ой
Изоҳ: Асосий назорат қилувчи шифокорлар – Анестезиолог-реаниматолог, терапевт, пульмонолог, кардиолог					
Лаборатор текширувлар	1. Умумий қон таҳлили	+	+	Ойига 1 марта	6 ой
	2. Биокимевий таҳлил	+	+	Ойига 1 марта	6 ой
Изоҳ:					
Инструментал текширувлар	1. ЭКГ	+	+	Ойига 1 марта	6 ой
	2. Кўкрак қафаси рентгенографияси		+	Ойига 1 марта	6 ой
Изоҳ: Бирламчи шифохонада даволаниб чиққандан сўнг 6 ой давомида шифокор назорати; кўрсатмага мувофиқ клиник, физикал, лаборатор, текширувларни ўтказиш; кўрсатмага мувофиқ бошқа тор мутахассислар кўруви ва қўшимча текширувлар ўтказиш; касаллик асоратланган ҳолатида йўлланма асосида стационар давога юбориш.					

(РЕАБИЛИТАЦИЯ) Изоҳ: аниқланган асоратларга қараб, бемор шифокорлар томонидан кузатилади - мутахассислар (терапевт, кардиолог, пульмонолог ва бошқалар).